

Atopinin İn Vitro Tanısında Phadiatop*

Nihat SAPAN**
Şükran TUNALI***

ÖZET

Allerjik yakınmaları olan olgularda tanı amacıyla çeşitli laboratuvar testleri yapılmaktadır. Bunlardan total Ig E tayini parazitlerin yaygın olarak bulunduğu bölgelerde yanlış sonuçlar verebilmektedir. Deri testlerinin değeri ortaya konmuştur, ancak, küçük çocuklarda, yaygın atopik dermatitli ve dermografizmi olan olgularda yapılması güçlükler göstermektedir. Son yıllarda atopinin tanısında yeni bir in vitro test olan Phadiatop'un kullanılabilceği ileri sürülmektedir. Phadiatop değişik allerjenleri içeren kağıt diskler yardımıyla serumdaki spesifik Ig E antikorlarının bağlanması esasına dayanmaktadır. Bu çalışmada üst ve alt solunum yolları ile ilgili allerjik yakınmaları olan 106 olguda total Ig E, deri testleri ve Phadiatop testi yapıldı ve sonuçlar karşılaştırıldı. 106 olgudan 81'i pediatrik, 25'i ise erişkin yaş grubundaydı. Olgulardan 71'inde total Ig E yüksek olarak bulundu (% 67). Deri testleri 69 olguda pozitif sonuç verdi (% 65). Phadiatop testi ise 65 olguda pozitif olarak bulundu (% 61). Deri testleri ile Phadiatop'un uyumu % 85, deri testleri esas alınarak Phadiatop'un spesifikliğı % 86, sensitivitesi % 92 ve etkinliğı % 85 olarak bulundu. Bu sonuçlarla Phadiatop'un atopi tanısında in vitro test olarak kullanılabilceğı düşünöldü.

-
- * Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Allerji Ünitesi çalışmalarından.
** Doç. Dr.; U.Ü. Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.
*** Prof. Dr.; U.Ü. Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

SUMMARY

Phadiatop in In-Vitro Diagnosis of Atopy

Various laboratory tests are used in the diagnosis of allergic diseases. Among these, total Ig E can give false positive results in the regions with endemic parasitosis. Skin tests are valuable, but they may show difficulties in small children and in the cases with wide spread atopic dermatitis and dermographism. Recently the use of Phadiatop which is a new in vitro test in the diagnosis of atopy is suggested. Phadiatop is a test in which depends on with the paper discs containing various allergens are used to bind spesific Ig E anticor in serum. We studied the diagnostic significance of various test such as total Ig E level, skin tests and Phadiatop in 106 cases with allergic upper and lower airway findings. 81 of these cases were in pediatric age group and 25 were adult. In 71 cases total Ig E levels were found to be higher than normal (67 %). The skin tests gave positive results in 69 cases (65 %). Phadiatop was found to be positive in 65 cases (61 %). Skin tests and Phadiatop were both found to be positive in 85 % of cases. Phadiatop's spesificity and sensitivity were 86 % and 92 % respectively in the diagnosis of atopy. With these results it is suggested that Phadiatop can be used as an in vitro test in the diagnosis of atopy.

Allerjik yakınmaları olan olgularda tanı amacıyla çeşitli laboratuvar testleri yapılmaktadır. Güvenilir bir tarama testi ile tanının daha kolayca konulabileceği açıktır. Total Ig E düzeyi, kanda total eozinofil sayısı, nasal yaymada eozinofili yüzdesi gibi tetkikler atopinin ortaya konmasında kullanılmaktadır¹. Fakat bu testlerin nisbeten spesifik olmalarına karşılık sensitiviteeleri düşüktür². Oysa iyi bir tarama testinin yüksek oranda sensitivite göstermesi ve en azından orta derecede spesifiklik göstermesi gerekmektedir¹. Ayrıca total Ig E başka nedenlerle de yükselbilmektedir. Örneğin ülkemizde sık görülen barsak parazitleri total Ig E nin yükselmesine neden olmakta ve bu da yanlış değerlendirmelere yol açabilmektedir. Atopi tanısında kullanılan diğer bir yöntem olan deri testlerinin uygulanmasında ise küçük çocuklarda, dermografizmi ve yaygın deri lezyonu olan olgularda güçlüklerle karşılaşılmaktadır. Son yıllarda atopinin tanısında bir in vitro test olan Phadiatop'un kullanılabilceği ileri sürülmektedir^{1,3}. Bu çalışmada üst ve alt solunum yolları ile ilgili allerjik yakınmaları olan 106 olguda total Ig E, deri testleri ve Phadiop testi yapıldı ve elde edilen sonuçlar karşılaştırıldı. Deri testleri esas alınarak Phadiatop'un sensitivitesi, spesifikliği ve etkinliği istatistiksel olarak saptandı⁴.

GEREÇ VE YÖNTEM

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Allerji Ünitesine üst ve alt solunum yolları ile ilgili allerjik yakınmalarla başvuran 106 olgu bu çalışmaya alındı. Olgulardan 81'i pediatrik, 25'i ise erişkin yaş grubunda bulunuyordu. Bütün olgularda gaitada en az üç kez parazit arandı ve parazit saptanan olgular çalışmaya alınmadılar. Total Ig E Enzim Immün Assay yöntemi ile çalışıldı. Deri testleri prick ve intra dermal olarak pozitif ve negatif kontrollerle birlikte uygulandı. Phadiatop testinde pediatrik yaş grubundaki olgularda pediatrik phadiatop kiti, erişkin yaş grubundaki olgularda ise normal phadiatop kiti kullanıldı.

BULGULAR

Olguların 71'inde total Ig E değeri yüksek olarak saptandı (% 67). Deri testleri incelendiğinde ise olguların 69'unda inhalan allerjenlerin en az bir tanesine karşı pozitiflik saptandı (% 65). Phadiatop testi ise 69 olguda pozitif olarak bulundu (% 61). En yüksek pozitif sonuç total Ig E düzeyinde elde edildi. Bunu deri testleri pozitifliği izledi, en düşük pozitif sonuç ise Phadiatop testinde elde edildi. Deri testleri ile Phadiatop arasındaki ilişki Tablo I'de gösterilmiştir.

Tablo I - Olgulardan Elde Edilen Deri Testleri ve Phadiatop Sonuçlarının Karşılaştırılması

	Phadiatop (+)	Phadiatop (-)	Toplam Olgu Sayısı
Deri Testi (+)	60	11	71
Deri Testi (-)	5	30	35
Toplam Olgu Sayısı	65	41	106

Tablo I'de görüldüğü gibi deri testleri ile Phadiatop 60 olguda birlikte pozitiflik göstermiş olup, 30 olguda ise birlikte negatif sonuç vermiştir. Sadece 16 olguda farklı sonuç elde edilmiştir. Bu sonuca göre deri testleri ile Phadiatop'un uyumu % 85 olarak bulunmuş olup, deri testi pozitif olan 71 olgudan 11'inde Phadiatop negatif idi (% 15). Deri testi negatif bulunan 35 olgudan ise 5'inde Phadiatop pozitif olarak bulundu (% 14). Deri testleri esas alındığında Phadiatop'un sensitivitesi % 92, spesifikliğı % 86 ve etkinliğı ise % 85 olarak bulunmuştur.

TARTIŞMA

Atopinin ortaya konmasında güvenilir bir laboratuvar testi tarama testi olarak kullanılabilirdiği takdirde allerjik hastalıklar ile uğraşan hekimlere kolaylıklar getirecektir. Bu amaçla şimdiye kadar kullanılan testlerden total Ig E daha önce de belirtildiği gibi değişik nedenlerle yüksek bulunabilmekte ve özellikle barsak parazitlerinin sık görüldüğü bölgelerde tanıda yanlışlıklara yol açabilmektedir. Tanı amacıyla kullanılabilen diğer bir yöntem olan deri testlerinin duyarlılığı ortaya konmuştur. Fakat derinin normal olmadığı durumlarda ve anafilaksi kuşkusu olduğunda yapılamamakta ve alınan çeşitli ilaçlardan etkilenabilmektedir¹. Ayrıca deri testlerinde kullanılan allerjen solüsyonlarının standardizasyonu, saklanma koşulları ve kullanım süresi ile ilgili problemler ortaya çıkabilmektedir¹.

Phadiatop değişik allerjenleri içeren kağıt diskler yardımıyla serumdaki spesifik Ig E antikorlarının bağlanması esasına dayanmaktadır. Bu çalışmada deri testleri esas alınarak yapılan analizde Phadiatop'un yüksek oranda sensitivite ve spesiflik gösterdiği ortaya konmuştur. Bu sonuç Phadiatop'un bir tarama testi olarak kullanılabilceğini göstermektedir.

Sonuç olarak küçük yaş gruplarında, yaygın deri lezyonu olan kişilerde, deri testi yapılması için ilaç tedavisine ara verilemeyen olgularda ve parazitözün yaygın olduğu bölgelerde atopinin ortaya konmasında Phadiatop'un kullanılabilceği kanısına varıldı.

KAYNAKLAR

1. OWNBY, D.R.: Allergy Testing: In vivo versus in vitro. *Ped. Clin. North. Am.* 35: 5, 995, 1988.
2. KAJOSAARI, M., SAARINEN, A.M.: Evaluation of laboratory tests in childhood allergy. *Allergy* 36: 329, 1981.
3. GUSTAFSSON, D., DANIELSSON, D.: In vitro diagnosis of atopic allergy in children. *Allerg* 4: 105, 1988.
4. GALEN R.S., GAMBINO R.S.: the predictive value and efficiency of laboratory testing. *Ped. Clin. North. Am.* 27: 4, 861, 1980.

Doç. Dr. Nihat SAPAN
U.Ü. Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
BURSA